مقاله تحقیقی

دوفصلنامه آموزش پزشکی
مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی بابل
دوره دوم، شمارهٔ ۲، بهار و تابستان ۱۳۹۳، صفحه ۵۴-۴۹

بررسی وضعیت شغلی، آموزشی و پژوهشی دانش آموختگان رشته پرستاری در دانشکده پرستاری فاطمه الزهرا (س) رامسر

محبوبه نصیری(MSc)[*۱]، فاطمه شیرین کام(MSc)[۱]، بهناز رحیمیان(BSc)[۱]، کلثوم حلاجیان(BSc)[۲]، مهری جهانشاهی(MSc)[۱]، محدثه میراحمدی(BSc)[۲]

۱- گروه پرستاری دانشکده پرستاری مامایی فاطمه زهرا (س) رامسر، دانشگاه علوم پزشکی بابل، رامسر، ایران
۲- دانشکده پرستاری مامایی فاطمه زهرا (س) رامسر، دانشگاه علوم پزشکی بابل، رامسر، ایران

دریافت: ۹۲/۸/۲۱ ، اصلاح: ۹۳/۵/۲۰، پذیرش:۹۳/۵/۲۲

خلاصه

سابقه و هدف: ارتقاء سطح سلامت و مراقبت های درمانی یکی از وظایف دانشگاه علوم پزشکی است. آگاهی از وضعیت شغلی و پژوهشی دانش آموختگان گامی در این جهت می باشد. هدف از این پژوهش تعیین وضعیت شغلی و آموزشی – پژوهشی دانش آموختگان رشته پرستاری دانشکده پرستاری فاطمه الزهرا (س) رامسر بوده است.

مواد و روشها: این مطالعه توصیفی مقطعی و گذشته نگر بر روی دانش آموختگان سال های ۱۳۷۲-۱۳۸۸ انجام شد. ابزار گردآوری اطلاعات پرسشنامه مشتمل بر مشخصات فردی، شغلی، آموزشی و پژوهشی بود، که داده ها از طریق پست، تماس تلفنی، حضوری و آدرس اینترنتی جمع آوری شد. اطلاعات جمع آوری شده با استفاده از نرم افزار SPSS و آزمون های آمار توصیفی تجزیه و تحلیل گردید.

یافته ها: از مجموع ۶۳۳ دانش آموخته، پژوهش بر روی ۵۶۴ نفر، در ۱۹ دوره روزانه و ۸ دوره شبانه انجام شد. نمونه ها همگی مؤنث و در محدوده سنی ۲۵-۵۸ سال بودند. میانگین و انحراف معیار سابقه کار و فاصله بین پایان طرح و استخدامی و یا قرارداد معین به ترتیب ۷/۲۴±۷/۴۸ و ۲/۵۶±۳/۱ سال بود ۷/۴۵٪ از دانش آموختگان ادامه تحصیل دادند. ۲/۸۴٪ با توجه به تمایل به کار در مراکز درمانی، بیکار بودند. ۷۸/۳۶٪ در مراکز درمانی کار می کردند و از این تعداد اکثریت در بخش دولتی بودند (۸۶/۳۹٪). اکثریت داده ها وضعیت تحصیل در دانشکده را در حد خوب گزارش کردند و فعالیت های پژوهشی آنان اندک بود.

نتیجه گیری: یافته ها نشان داد که رشته پرستاری نسبت به مشاغل دیگر راحت تر جذب بازار کار می شوند اما با توجه به نیاز جامعه، در صد قابل توجهی از آنان مشاغل دیگر را انتخاب می کنند، پیشنهاد می گردد انتخاب نهائی رشته پرستاری با مصاحبه و با در نظر گرفتن علاقه به رشته باشد و مشکلات موجود پرستاران نیز مرتفع گردد.

واژه های کلیدی: دانش آموختگان پرستاری، اشتغال، فعالیت های آموزشی، پژوهشی.

مقدمه

در کشورهای پیشرفته جهان ارتباط تنگاتنگی بین ارائه خدمات آموزشی در مراکز آموزشی عالی و نیاز به فارغ التحصیلان رشته های مختلف وجود دارد. هر مرکز آموزشی در بدو تاسیس دارای ماموریت تعریف شده و اهداف آموزشی کاملا مشخص بوده و بر همین اساس برای ظرفیت پذیرش، سطح و نوع فارغ التحصیلان برنامه ریزی می کنند (۱). در حال حاضر دانشگاهها با مصرف منابع اقتصادی محدود در جامعه هیچ گونه گزارشی از عملکرد خود به مردم ارائه نمی دهند (۲)، بطوری که آمار دقیقی از فارغ التحصیلان رشته های مختلف در جامعه وجود ندارد، این امر میتواند مشکلاتی را در روند برنامه های آموزشی بوجود آورد. زیرا با در دسترس داشتن آمار دقیق در زمینه دانش آموختگان رشته ها با توجه به نیاز جامعه و با بازنگری منطقی در زمینه کنترل کمی و توسعه کیفی می توان دانش آموختگانی با سطح علمی بالا تربیت نمود و در صورتی که هر دانشکده ای گزارشی از میزان وضعیت دانش آموختگان در جامعه را داشته باشد مشکلات مطرح شده کمتر خواهد بود. از طرفی عدم تناسب تعداد فارغ التحصیلان با نیاز جامعه، باعث ایجاد خیل عظیم فارغ التحصیلان بیکار در جامعه می گردد (۲و۱). یکی از اهداف دانشگاه های علوم پزشکی کمک به نجات جان انسان ها و رفع مشکلات آن ها می باشد، انجام صحیح اقدامات مراقبتی و درمانی از اهمیت خاصی برخوردار است و آگاهی از وضعیت شغلی دانش آموختگان آموزش عالی یکی از راهکارهای اساس کشور می باشد (۳) به طوری که هر گونه

▣ این مقاله حاصل طرح تحقیقاتی به شماره ۸۹۳۰۲۲۰ دانشگاه علوم پزشکی بابل می باشد.

[*] نویسنده مسئول مقاله: محبوبه نصیری
آدرس: رامسر، دانشکده پرستاری و مامایی، تلفن: ۰۱۱-۵۵۲۲۵۱۵۱
e-mail: mahboobeh.nasiri132@gmail.com

[Downloaded from mededj.ir on 2026-11-19]

تغییر در درس نامه ها و روش تدریس، برنامه ریزی های جذب دانشجو، گسترش دانشگاه ها باید با کسب اطلاع از وضعیت دانش آموختگان قبلی و موفقیت دانشگاه در تربیت نیروهای مورد نیاز جامعه انجام شود (۲). آمارها نشان می دهد تا سال ۱۳۸۵، ۵۸ درصد فارغ التحصیلان دوره کارشناسی و ۳۸ درصد فارغ التحصیلان دوره کاردانی در کشور بیکار هستند (۴) اما متاسفانه آمار دقیق بیکاری فارغ التحصیلان در رشته های پزشکی و پیراپزشکی از جمله رشته پرستاری یافت نشده است. پژوهش های کم و بیش در سطح برخی از دانشگاهها در زمینه موقعیت شغلی دانشجویان فارغ التحصیل خود انجام شده است که می توان به پژوهش دهقانی و همکاران و پژوهش صابریان و آقاجانی اشاره کرد که به ترتیب ۷/۶ درصد پزشکان و ۱۷/۲ درصد از فارغ التحصیلان پرستاران در زمان پژوهش بیکار بودند (۵و ۶).

بر اساس آمار موجود تعداد پرستاران کشور ۱۶۰ هزار می باشد که این رقم باید به میزان ۲۱۰ هزار پرستار افزایش یابد تعداد پرستاران شاغل نیز ۱۰۰ هزار اعلام شده است که برای رسیدن به حداقل ها استاندارد جهانی حدود ۲۵۰ هزار پرستار نیاز می باشد (۷)، در اتحادیه اروپا سال ۲۰۰۲ نیز به ازای هر ۱۰۰۰ نفر جمعیت ۸۲ پرستار وجود داشته است که با شاخص کشوری ایران قابل قیاس نمی باشد (۸). میزان نیروی انسانی پرستاری یکی از استانداردهای اثرگذار در بخش درمان است، رعایت استانداردها، همراه با مدیریت صحیح سبب افزایش اثربخشی خدمات پرستاری می‌شود. در کشور ما در شیفت صبح، ظهر و عصر به ازای هر پرستار، ۱۰ تا ۱۵ بیمار وجود دارد که در کنار رعایت نشدن استانداردهای لازم مراقبت، به افزایش مرگ‌ومیرها در کشور منجر می‌شود.

در حال حاضر کشورما تنها یک سوم استاندارد جهانی مربوط به نیروی انسانی پرستاری را دارا است و این معضل یکی از چالش‌های وزارت بهداشت و مطالبات مردم از جامعه پرستاری کشور است که دست به گریبان نظام سلامت شده است (۹) و قابل ذکر است که کف استاندارد در دنیا حداقل دو نفر به ازای هر تخت بیمارستانی در ۲۴ ساعت است اما این رقم در نقاطی که شرایط بهتر است ۷ تا ۸ دهم می باشد و در برخی از نقاط نیز به نیم پرستار به ازای هر تخت بیمارستان است (۷) این در حالی است که بیکاری کم و بیش در پرستاران، جذب پرستاران در مشاغل دیگر و عدم تمایل پرستاران به کار در مراکز درمانی مشاهده می شود (۱۰و۵)

بنابراین اگر طرح ریزی ها و برنامه های آموزشی نیروی انسانی متناسب با نیازهای بهداشتی و شرایط اجتماعی کشور ها نباشد آنها قادر نخواهند بود ، سطح سلامت را در جوامع خود به حدی برسانند که مردم بتوانند از نظر اجتماعی و اقتصادی زندگی مولد داشته باشند در این میان پرستاران نقش قابل توجهی دارند (۱۱) و می توان گفت پرستاری در جایگاه ایده آلی برای پاسخگوئی به چالشهای بی شمار پیش روی نظام بهداشت و درمان قرار دارد (۱۲) علاوه بر موقعیت حرفه ای مسئله قابل اهمیت دیگر موقعیت پژوهشی پرستاران می باشد. متاسفانه پژوهش پرستاری در سطح مطلوبی نیست (۱۰و۵).

در حالی که پژوهش های پرستاران در جهت یافتن درمان های جدید و ارتقاء کیفیت مراقبت قابل توجه است. تحقیق در عصر حاضر در سرویس های بهداشتی و پیش بینی مراقبت های سلامتی اجتماعی و ایمنی مؤثر ضروری است، تجارب بدست آمده از بیمارستان آموزشی برادفورد نشان داد که بدون اختصاص دادن پرستاران ثابت بخش ها کار تحقیقات بالینی مشکل است (۱۳). بوستون و بویسچر معتقدند که پژوهش پرستاران نقطه اتکاء تحقیقات بالینی است و بدون انجام این گونه پژوهش ها رسیدن به استانداردهای مراقبتی- درمانی ممکن نیست (۱۴). بر این اساس دانشکده پرستاری رامسر به عنوان عضو کوچکی از جامعه آموزش پیراپزشکی از سال ۱۳۷۲ فارغ التحصیلانی در مقطع کارشناسی پرستاری داشته است و این پژوهش با هدف کلی تعیین وضعیت شغلی و آموزشی – پژوهشی دانش آموختگان رشته پرستاری دانشکده پرستاری فاطمه الزهرا (س) رامسر از سال ۱۳۷۲تا ۱۳۸۸ انجام شد.

مواد و روشها

این پژوهش یک مطالعه توصیفی مقطعی و گذشته نگر می باشد که بر روی دانش آموختگان رشته پرستاری در مقطع کارشناسی از اولین دوره کارشناسی یعنی ۱۳۷۲ لغایت ۱۳۸۸در ۱۹ دوره روزانه و ۸ دوره شبانه انجام گردید. جمع آوری اطلاعات از طریق پرسشنامه بود. برای دسترسی به دانش آموختگان، در ابتدا با مراجعه به واحد آموزش دانشکده اطلاعاتی در زمینه مشخصات فردی نظیر سن، وضعیت تاهل در بدو ورود به دانشکده، سال ورود و فارغ التحصیلی، معدل کل، و شماره تلفن و آدرس دقیق اخذ گردید آدرس برخی از دانش آموختگان با در دست داشتن نام پدر از مخابرات شهرهای محل سکونت شان گرفته شد. پرسشنامه ها در ۳ تا ۴ بار از طریق پست سفارشی به آدرس ها پست شد که به ۱۵۰ پرسشنامه ها پاسخ داده نشد و ۴۳ پرسشنامه نیز برگشت داده شدند. بدین ترتیب برخی از پرسشنامه ها ی برگشتی و پرسشنامه های دیگر از طریق تماس تلفنی و برخی نیز از طریق آدرس اینترنتی تکمیل شد. پرسشنامه به دانش آموختگان شاغل در بیمارستان های تنکابن و رامسر نیز به شکل دستی داده شد.

پرسشنامه با استفاده از مطالعات کتابخانه ای ومجلات معتبر طراحی وتوسط چند نفر از اساتید محترم روائی محتوی گردید و پایائی آن نیز از طریق آزمون مجدد سنجیده شد (r=۰/۹۳). پرسشنامه حاوی سوالاتی در زمینه اطلاعات فردی، وضعیت اشتغال، علل عدم اشتغال به کار، میزان ارزیابی نحوه کار خود در مقایسه با دیگران، میزان رضایت از دروس تئوری و کارورزی، فعالیتهای پژوهشی (چاپ مقاله، اجرای طرح تحقیقاتی، شرکت در سمینار و کنگره، ارائه مقاله در سمینار و کنگره، شرکت در کارگاه های آموزشی، سخنرانی در دوره های بازآموزی، تالیف و ترجمه کتاب) بود. داده ها پس از جمع آوری با کمک نرم افزار SPSS از طریق آمار توصیفی مورد تجزیه و تحلیل قرارگرفت.

یافته ها

پژوهش نشان داد که دانش آموختگان در محدوده سنی ۲۵ تا ۵۸ سال با میانگین و انحراف معیار ۶/۳۳±۳۶/۲۹، میانگین معدل کل ۱/۱۵±۱۶/۴۶ که بیشترین فراوانی مربوط به معدل ۱۶تا۱۷ بود (۶۹/۳٪). از مجموع ۶۳۳ دانش آموخته ۴۹۴ نفر (۷۸/۰۴٪) در دوره روزانه و ۱۳۹ نفر (۲۱/۹۶٪) شبانه تحصیل کردند. پژوهشگر توانست اطلاعات مربوط به ۵۶۴ نفر را جمع آوری کند (۸۹/۱٪)، اکثریت دانش آموختگانی که موفق به برقراری ارتباط نشدیم از تهران بودند (۳۹/۸٪). از کل نمونه های جمع آوری شده ۷۷/۴۸٪ متاهل، و ۶۰/۲۸٪ دارای فرزند که از این تعداد ۴۹/۱۲٪ دارای یک فرزند بودند، میانگین و انحراف معیار

[Downloaded from mededj.ir on 2026-11-19]

سابقه کار و فاصله بین پایان طرح و استخدامی و یا قرار داد معین به ترتیب ۷/۲۴±۷/۴۸ و ۲/۵۶±۳/۱ سال بود. اکثریت دانش آموختگان پس از طرح درکمتر از ۶ ماه استخدام یا قرار داد معین شدند (۴۰/۸۹٪) و بیشترین استخدامی ها مربوط به سالهای ۷۲، ۷۵، ۷۷، ۸۷ بود. محل سکونت اکثریت دانش آموختگان از شهرهای بابل، ساری، آمل (۲۶/۵۴٪)، رامسر و تنکابن (۲۲/۱۲٪)، تهران و کرج (۱۱/۵۳٪) و بقیه دانش آموختگان از شهرهای مختلف کشور آق قلا، گنبد، گرگان، شیراز، اصفهان، سنندج، بوشهر، دزفول، شاهرود، کرمانشاه و شهرهای استان گیلان و.... بودند. ۷/۴۵٪ از دانش آموختگان ادامه تحصیل دادند، از مجموع این تعداد اکثریت پذیرفته شدگان در آموزش پرستاری (۲۸/۵۷٪)، و روانشناسی بالینی (۵/۴۱٪) و بقیه دانش آموختگان در رشته های فیزیولوژی و مدیریت آموزشی، مدیریت بازرگانی، علوم ارتباطات، میکروبیولوژی، مدیریت خدمات بهداشتی، بهداری رزمی و تحقیقات آموزشی تحصیل کرده اند و یا مشغول تحصیل هستند. از کل تعداد پذیرفته شدگان، ۵۴/۷۶٪ در دانشگاههای دولتی پذیرفته شدند. ۷۸/۳۶٪ از دانش آموختگان در مراکز درمانی مشغول کار بودند. ۲/۸۴٪ نیز تمایل به کار در مراکز درمانی را داشته ولی موفق به کارنشدند. توزیع فراوانی علل عدم اشتغال و ترک از حرفه پرستاری در جدول شماره ۱ آمده است.

جدول ۱. توزیع فراوانی علل کلی ترک از حرفه پرستاری و اشتغال به کارهای غیر پرستاری

علل	تعداد	درصد
۱- خودتان تمایلی به کار کردن در بیمارستان نداشته اید.	۳۲	۲۸/۳۲
۲- در آزمون های استخدامی و یا قراردادی بیمارستان ها شرکت کرده اید ولی قبول نشده اید.	۱۶	۱۴/۱۶
۳- خانوادتان با کار کردنتان مخالفت می کرد.	۲۹	۲۵/۶۶
۴- مشغول ادامه تحصیل هستید.	۱۱	۹/۷۳
۱و۳	۲۵	۲۲/۱۳
جمع	۱۱۳	۱۰۰

بقیه دانش آموختگان با سمت های مختلف از قبیل مربی دانشگاه آزاد (۱/۹۵٪)، مربی بهداشت مدارس (۱/۰۶٪)، دبیر (۱/۵۹٪)، مرکزبهداشت (۱/۷۷٪)، و بقیه در مشاغل آزاد خبرنگاری، بخش اداری دانشگاه، واحد پژوهش دانشگاه، سازمان انتقال خون، دانشکده فنی حرفه ای، طب سنتی، انجمن صرع ایران مشغول فعالیت بودند. ۱/۵۹٪ نیز به خارج از کشور رفتند. اکثریت داده ها ۸۶/۳۹٪ در بخش دولتی و بقیه در بخش خصوصی فعالیت داشتند، و از کل دانش آموختگانی که در بخش دولتی فعالیت داشتند ۶۵/۴۶٪ بصورت استخدام رسمی بودند، و ۲۱/۹٪ برای جذب کار مجبور به ترک شهر محل سکونت خود شدند، بیشتر نیز از شهرهای رامسر، تنکابن و شهرهای استان گیلان بودند.

دانش آموختگان در مراکز درمانی در سمت های مختلف ۸/۴۶٪ سرپرستار، ۵/۷۲٪ سوپروایزر و بقیه به صورت پرستار مشغول فعالیت بودند. ۲۸/۲۶٪ در بخش های مراقبت ویژه و اورژانس و ۵۷/۵۶٪ در بخش های مختلف بیمارستان مشغول کار بودند. شهرهای محل خدمت اکثریت داده ها بابل (۱۸/۲٪)، و تهران (۲۰/۷٪) بود. در رابطه با عبارت ارزیابی کار خود نسبت به دیگران در محیط کاری ۲/۶٪ در حد نسبتا خوب، ۶۹/۹٪ خوب، ۲۷/۷۵٪ در حدعالی گزارش نمودند. میزان رضایت از کسب دروس تئوری در دوران دانشجویی ۰/۸٪ در حد کم، ۳۲/۶٪ در حد متوسط، ۵۳/۸٪ خوب و ۱۲/۹٪ در حد زیاد را اعلام نمودند. میزان رضایت از کسب اطلاعات در کارورزی ۱/۶٪ در حد کم، ۳۴/۱٪ متوسط، ۵۱/۶٪ خوب و ۱۲/۷٪ در حد عالی را انتخاب نمودند. اکثریت داده ها مطالعات روزانه نداشتند (۵۹/۷۳٪) و میزان مطالعه در گروهی که اهل مطالعه بودند ۰/۶-۰/۵ ساعت در روز (۶۲٪) بالاترین فراوانی بودند. از نظر فعالیت های پژوهشی ۰/۹٪ چاپ مقاله در مجله ۵/۹۹٪ دارای طرح تحقیقاتی، ۷/۸٪ همکاری در طرح، ۰/۵٪ دارای ارائه مقاله در همایش و کنگره ها، ۰/۲٪ ترجمه مقاله و ۹۵/۰۴٪ شرکت در کارگاههای آموزشی، ۲۱/۹٪ شرکت در سمینارها و کنگره ها، ۰/۷٪ نیز شرکت در دوره های بازآموزی به صورت سخنران فعالیت داشتند و ۱/۳٪ دارای تالیف کتاب و ۰/۴٪ ترجمه کتاب بودند.

بحث و نتیجه گیری

بر خلاف بالا بودن آمار بیکاری در دانش آموختگان رشته های دیگر، رشته پرستاری از وضعیت مطلوبتری برخوردار است. نتایج پژوهش طولابی و همکاران همانند پژوهش حاضر نشان داد که تقریبا همه دانش آموختگان به نوعی مشغول کار شدند (۱۰) البته در پژوهش صابریان و همکاران ۱۷/۲٪ از پرستاران فارغ التحصیل بیکار بودند (۵) که با نتایج این پژوهش مطابقت نمی کند، در پژوهش حاضر فقط درصد کمی از پرستاران تمایل به کار موفق به کار نشدند، زیرا اکثریت پذیرفته شدگان بنا به سیاست بومی گزینی درکنکور سراسری از استان مازندران علی الخصوص شهرهای آمل، بابل، قائم شهر، ساری و...بودند که پس از گذراندن طرح در همان بیمارستان و یا سایر بیمارستانهای منطقه جذب کار شدند اکثریت آنها نیز همانند پژوهش های قبلی جذب موسسه های دولتی شدند (۱۱و۱۰) اکثریت دانش آموختگانی که برای کار مجبور به ترک شهرهای خود شدند از رامسر، تنکابن و شهرهای استان گیلان بود که به شهرهای بزرگتر از جمله تهران مهاجرت کردند. زیرا در این مناطق بیمارستان های دولتی اندک و بیمارستان با کلنیک های خصوصی وجود ندارد، وجود بیمارستان های خصوصی در منطقه می توانست از مهاجرت دانش آموختگان بکاهند و آمار بیکاری را به صفر برساند، نوبخت حقیقی معتقد است برای ایجاد فرصت های شغلی نباید به دولت تکیه کرد بلکه وارد کردن بخش های خصوصی و تعاونی به این عرصه لازم است (۱۶) در حالی که با وجود ازدیاد جمعیت در این مناطق ساخت بیمارستان های تخصصی و فوق تخصصی احساس می گردد.

لازم به ذکر می باشد که پایین بودن نرخ بیکاری در رشته پرستاری نباید تنها دلیل انتخاب این رشته باشد زیرا رشته پرستاری به افراد علاقه مند با توانایی ویژه نیاز دارد، آگاه کردن و گزینش دانشجوی علاقه مند در این رشته بطور کامل ملموس است (۱۷). در غیر اینصورت رشته های آموزشی با اتلاف سرمایه های اصلی پرستارانی بی علاقه و یا روآوردن به مشاغل دیگر را تحویل جامعه خواهند داد هر چند در پژوهش چرندابی ۷۵٪ واحدها ی پژوهشی در مراکز درمانی فعالیت می کنند (۱۸) و در پژوهش حاضر میزان این درصد بالاتر بود اما در پژوهش صابریان ۴۳/۰۱٪ در مشاغل غیر پرستاری مشغول فعالیت بودند، علت بیکاری پرستاران درپژوهش قبلی مورد بررسی قرار نگرفته است (۱۰و۵). بیشترین علت

[Downloaded from mededj.ir on 2026-11-19]

عدم اشتغال در بیمارستان در پژوهش حاضر به طور کلی عدم تمایل خود و خانواده شان را ذکر کرده اند خصوصا پس از ازدواج، همسرانشان مانع کار کردن آنان در بیمارستان شدند در سایر یافته ها نیز کمی بیشتر از نصف نمونه ها در سمت های شغلی که برای پرستاری وجود دارد و منطبق با اهداف تشکیل دانشکده پرستاری به کارگرفته شده و از تخصیص نیمی دیگر در اموری که به آن تربیت شدند استفاده نکرده اند (۵). ترک حرفه پرستاری یکی از مشکلات مهم این رشته است که سالیانه هزینه زیادی را متوجه سیستم آموزشی، بهداشتی و درمانی کشورها کرده و می تواند تاثیر نامطلوبی به کیفیت و کمیت خدمات بهداشتی ارائه شده و نهایتا" سلامت افراد جامعه داشته باشد، درپژوهش جولایی و همکاران سه الویت دلایل ترک حرفه پرستاری به نظر واحدها ی مورد پژوهش به ترتیب عبارت بودند از نداشتن پایگاه مثبت اجتماعی، ناهماهنگی واقعیت یا تصورات اولیه، نگرش منفی افراد تیم پزشکی به حرفه پزشکی، نامناسب بودن محیط کار بالینی، وجود شکاف بین پزشکان و پرستاران، پایین بودن حقوق و دستمزد پرستاران را ذکر کردند (۱۹).

یافته های پژوهش همانند پژوهش قبلی نشان داد که درصد خیلی کمی از پرستاران کارهای پژوهش انجام می دهند (۲۰و۱۰و۵). این در حالی است که پرستاران می توانند در تمامی جنبه های سلامتی فعالیت داشته باشند و از نظر شناسایی و پی گیرهای و طیف سلامتی افراد جامعه و تعیین خط مشی های پژوهش نقش مهمی را ایفا کنند. این در حالی است که پرستاران از ۲۴/۷ درصد تماس مراقبین بهداشتی با بیماران و خانواده هایشان، بیشترین ارتباط را در این راستا دارند و می توان گفت پرستاران پیشگامان بدعت گذار موضوعات تحقیقاتی درتمامی سرویس های بهداشتی علی الخصوص بحران ها هستند که می توانند با پیشنهادات کلی در زمینه برنامه ریزی و ارائه مدارک و شواهد ثابت شده به ارتقاء کیفیت مراقبت کمک کنند. در پژوهش ادوارد و همکاران برخی از علل عدم پژوهش را وجود سلسله مراتب اداری، کمبود منابع فارغ التحصیلان آگاه به پژوهش، نداشتن فرصت های آموزشی پس از فارغ التحصیلی، نداشتن همکاران پژوهشی مناسب، زیاد بودن بودجه های پژوهشی ذکر شده است بنابراین برای ارتقاء کیفیت مراقبت و سیاست گذاری در سلامت کلی جامعه باید سرمایه گذاری در جهت حمایت از تحقیقات پرستاری صورت گیرد (۲۰).

پژوهش در پرستاران بسیار کمرنگ است باید در دانشگاه ها و بیمارستان ها اقدامات اساسی انجام پذیرد، از قبیل: شناساندن نقش پژوهش پرستاران در ارتقای سطح سلامت جامعه، دادن امتیازهای ویژه به محققین، برگزاری کلاس های بازآموزی روش تحقیق، اطلاع رسانی نتایج تحقیق به طور شفاهی و کتبی و استفاده از نتایج آن لااقل در بیمارستان های محل اجرا.

نهایتا یکی از مسئولیت های واگذار شده به دانشگاه ها، برقراری ارتباط با دانش آموختگان بر اساس سیاست های خود دانشگاه باشد (از قبیل گرفتن آدرس دقیق در پایان تحصیل، دادن این مسئولیت به یک واحد خاص) تا از وضعیت دانش آموخته ی خود در جامعه مطلع گردد و اطلاعات بدست آمده را به سازمان های ذیربط ارائه دهد تا از آن در برنامه ریزی های مختلف استفاده شود.

تقدیر و تشکر

بدینوسیله از معاونت تحقیقات و فناوری شورای پژوهشی دانشگاه، شورای پژوهشی دانشکده و کلیه دانشجویان دانشکده تقدیر و تشکر می گردد.

[Downloaded from mededj.ir on 2026-11-19]

Employment, Educational and Research Status of Nursing Graduates of Ramsar Fatemeh Zahra Faculty of Nursing

M. Nasiri (MSc)[1*], F. Shirinkam(MSc)[1], B. Rahimiyan (BSc)[1], K. Halajyan (BSc)[2], M. Jahanshahi (MSc)[1], M.MirAhmadi (BSc)[2]

1.Depatment of Nursing, Faculty of Nursing & Midwifery Ramsar, Babol University of Medical Sciences, Ramsar, Iran
2.Ramsar Nursing & Midwifery School, Babol University of Medical Sciences, Ramsar, Iran

Biannual Medical Education, Babol Univ Med Sci; 2(2); Spring, Suymmer 2014; pp:49-54
Received: Nov 12th 2013, Revised: August 11th 2014, Accepted: August 13th 2014.

ABSTRACT

BACKGROUND AND OBJECTIVE: Improving the health and health care is one of the responsibilities of medical universities. To know about the employment and research status of graduates is a step in this direction. The purpose of this study was to determine the employment, educational and research status of nursing graduates of Ramsar Fatemeh Zahra faculty of nursing.

METHODS: This retrospective cross – sectional study was conducted in the graduates of 1993- 2009. Data gathering instrument was a questionnaire, consisted of personal, employment, education and research details. Data were collected by phone, post, electronic mail address and direct interview. Data analysis was performed by spss software and descriptive statistics.

FINDINGS: Out of total 633 graduates, the study was performed on 564 individuals in 27 academic periods. All were female and their age ranged 25-58 years. Mean and standard deviation of work experience and the time duration between employment and end of human resources plan or certain contracts were respectively 7.48±7.24 and 3.1±2.56 years. 7.45٪ of graduates continued their academic education. 2.84% didn' t have any job. 78.36% worked in medical centers, most of them (86.39%) worked in governmental parts. Most of data about the educational status in the faculty were reported in the state of good and their research activity was minimal.

CONCLUSION: Results showed that nurses are easier than other jobs to be absorbed for employment, but according to the needs of the community, a significant percentage of them choose other jobs. It is suggested that the final selection for nursing degree should be done through interview and according to the interest in this field, and nurses problems also should be notified to solve.

KEY WORDS: *Employment, educational, Research activities, Nursing graduates.*

[*]**Corresponding Author;** Mahboobeh Nasiri
Address: Faculty of Nursing & Midwifery Ramsar, Babol University of Medical Sciences, Ramsar,Iran
Tel: +98 1925225151
E-mail: mahboobeh.nasiri132@gmail.com

[Downloaded from mededj.ir on 2026-11-19]

References

1.Mohammadi A. Mojthahedzadeh R. The level of Classified Educational Services. Publications of department of education and academic. Tehran. 2003: 1-2. [In Persian].

2.Jayadi H R . Asefzadeh S. Mashatan M. Survey of Qazvin medical sciences university graduates professional situation. The Journal of Qazvin Univ. of Med.Sc.2002; no(22):24-32 [In Persian].

3.Asef Zadeh S. seeking new way to employ cops towards unity for health. WHO 2000; April: 29-30 [In Persian].

4. Shabani A. profesional News What percentage of BS are unemployed. Tabnak site news.2010 :1.ww. Tabnak .ir/fa/pages/?=97225 [In Persian].

5.Saberian M. Hajiaghajani. Employment status of Semnan nursing school graduates. Iranian Journal of medical education .2003; no(9):52-57 [In Persian].

6.Dehghani M R. kamyabi A. Haghdoost A A, Ruholamini A. Hosseini nejad Z. Musapur N. Employment status of medical graduates Kerman university of medical sciences 2001-2007. Journal of medical education development center. 2007;4(2): 67-76 [In Persian].

7.Admin ."Nurses" Disillusioned with the promiss pointless.2009:1. www.pezeshk.us/?cat=22&paged=4 [In Persian]

8.Shahbi M, Tofighi Sh, Maleki M R. The Nurse and Specialist Physicians Manpower Distribution by Population and Its Relationship With The Number of Beds at Public Hospital in Iran's: 2001-2006. Journal of Health A dministration 2010;13(41):7-14

9.Nademi O. Our hospitals are physician-oriented/hiring nurses reluctant. 2011:1.bmsunursing.blogfa.com/post/2773.

10.Toulabi T. Jnani F. Ravanshad F. Sheikh E. Survay of Occuptional ststus , Educational and Research Activities graduates school of Nursing & Midfery Khorramabad, 1991-2005. Aflak .2006; Fall and Winter. Second year.N(4,5): 12-24 [In Persian].

11.Jokar F. Haqqani F. Clinical nursing education Challenges. Iranian Journal of medical sciences. Winter. 2010; 5(10):1153 -1160 [In Persian].

12.Hydari A. Mazool S R. Ayldarabadi I. Status nurse in the field of health care in Iran. Iranian Journal of Nursing Research. 2012; 7(25): 37-44 [In Persian].

13.Pick A, liu A, Drew V.L. The role of the research. Nursing Times. 2011(107).Onlineedition/www. nursingtimes. net.

14.Poston RD, Buescher R. The essential role of the clinical research nurse. urologic Nursing 2005; 30: 1/55-63.

15.Bakhshi H. Esmaeilzadeh M. Talaghani F. Rafiee GH. Mehdizadeh RH. Employment status of Rafsanjan Medical Sciences University graduates. The Journal of Qazvin Univ. of Med. Sc. 2002;22, Summer: 16-23. [In Persian].

16.Noubakht M. The unemployment problem can be solved with the development of the private sector. Khordad Newspaper.1991; N(197) 25:9 [In Persian].

17.Shariati A. Omidbakhtiari N. Sharifat A. Comparative study of the causes and creating apathy to wards the employment of nursing students and continue studying nursing between medical sciences university and Islamic Azad university , Khuzestan province . Medical sciences Iranian Journal of Medical Education. 2002; N(7):74. [In Persian].

18.Alizadeh M. Chrandahy S. Baradaran Rezaei M. Survey of Employment of graduates nursing – midwifery. Medical Sciences Research 1997 (special Third national conference on medical education):173 [In Persian].

19.Julayy S. Mehrdad N. Bhorayy N. Survey nursing students' opinions about the nursing profession and reasons for leaving it. Journal nursing research Iran. 2006; vol(1) . summer:21-28 [In Persian].

20.Edward N, Webber j, Mill j, Kahwa E, Roelofs s. – Building capacity for nurse – led research. journal compilation. 2009; 56(1): 88-94.

[Downloaded from mededj.ir on 2026-11-19]